

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

124

Vragen van de leden **Piri** (GroenLinks-PvdA) en **Boswijk** (CDA) aan de Staatssecretarissen van Justitie en Veiligheid en van Defensie over *de dreigende sluiting van het Walaardt Sacré Kamp in Huis ter Heide* (ingezonden 23 mei 2024).

Antwoord van Minister **Faber – Van de Klashorst** (Asiel en Migratie), mede namens de Staatssecretaris van Defensie (ontvangen 1 oktober 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1972.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de voorgenomen sluiting van het Walaardt Sacré Kamp in Huis ter Heide, dat sinds de zomer 2021 fungeert als opvanglocatie voor Afghaanse vluchtelingen en hun gezinsleden?¹

Antwoord 1

Het Walaardt Sacré Kamp (WSK) zal niet worden gesloten, maar wordt in september 2024 weer volledig in gebruik genomen door Defensie.

Vraag 2

Kunt u een stand van zaken geven wat betreft de invulling van het Walaardt Sacré Kamp na 1 juli 2024?

Antwoord 2

Het COA en het Ministerie van Justitie en Veiligheid zijn in het voorjaar van 2024 met Defensie een geleidelijke afbouw van WSK als opvanglocatie voor asielzoekers richting september 2024 overeengekomen. Het COA en de gemeente hadden graag de locatie behouden voor de opvang, maar Defensie gaat de kazerne in 2024 weer gereed maken voor de groeiende, eigen organisatie. De kazerne maakt onderdeel uit van de transformatie van het vastgoed van Defensie, het programma dat is opgezet voor de uitvoering van het Strategisch Vastgoedplan (SVP) 2022. Met dit programma gaat Defensie de operationele gereedstelling verhogen en de werk- en woonomstandigheden op kazernes verbeteren.

¹ NRC, 8 december 2023, Waarom wil de overheid tijdens een «nijpend tekort aan opvangplekken» toch «een goede opvanglocatie» sluiten? (<https://www.nrc.nl/nieuws/2023/12/08/waarom-wil-de-overheid-tijdens-een-nijpend-tekort-aan-opvangplekken-toch-een-goede-opvanglocatie-sluiten-a4183774>).

Vraag 3

Klopt het dat na 1 juli 2024 er geen ruimte meer is voor de verlening van de asielopvang in het Walaardt Sacré Kamp? Zo ja, kunt u toelichten hoe u tot dit besluit bent gekomen?

Antwoord 3

Zoals aangegeven in de beantwoording op Kamervragen (2023Z19973 d.d. 12 december 2023) was vanaf het begin duidelijk dat de opvang op de locatie van tijdelijke aard zou zijn, Defensie heeft deze locatie immers nodig voor legering, training en logistieke ondersteuning.

In samenspraak met de gemeente Zeist is de opvanglocatie op het WSK in augustus 2021 geopend voor het opvangen van Afghaanse asielzoekers. De meeste bewoners hebben inmiddels een vluchtelingenstatus en zijn in afwachting van definitieve huisvesting in een gemeente in Nederland. Het is de verwachting dat voor deze personen in 2024 huisvesting zal worden gerealiseerd en dat de bezetting daarmee snel afneemt.

Vraag 4

Is er vervangende huisvesting, medische zorg en onderwijs voor de Afghaanse vluchtelingen gevonden die nu verblijven in het Walaardt Sacré Kamp? Zo ja, betreft dit een permanente oplossing?

Antwoord 4

De Afghaanse vluchtelingen zijn ondergebracht op andere locaties in het land. Op deze locaties is toegang tot medische zorg. Bij de overplaatsing wordt rekening gehouden met schoolgaande kinderen zodat zij onderwijs kunnen blijven volgen.

Vraag 5

Welke gesprekken en bestuurlijke overleggen hebben er plaatsgevonden inzake de ingebruikname van het Walaardt Sacré Kamp tot nu toe en wat waren de resultaten van die gesprekken?

Antwoord 5

Defensie, provincie Utrecht, gemeenten Amersfoort, Leusden, Soest en Zeist, Utrecht en de waterschappen (Vallei en Veluwe/ het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden) zijn met elkaar in overleg om te komen tot een samenwerking met betrekking tot het toekomstig gebruik van het gebied. De vastgoedontwikkelingen van Defensie in de omgeving van Soesterberg (inclusief Camp New Amsterdam (CNA) en Walaardt Sacré Kamp (WSK)) zijn onderdeel van deze samenwerking.

Momenteel wordt gewerkt aan een bestuurlijk akkoord waarin de gebiedspartners met elkaar vastleggen dat zij door middel van een ontwerpend onderzoek toewerken naar een gezamenlijk gebiedsperspectief, waarin de verschillende opgaven in samenhang worden uitgewerkt. Ter voorbereiding op dit akkoord zijn de raads- en statenleden recent rondgeleid op de verschillende defensielocaties, waaronder ook op CNA.

Vraag 6

Welke onderzoeken heeft u uitgevoerd naar de mogelijkheden van het verlengen van de asielopvang op het Walaardt Sacré Kamp? Heeft u bijvoorbeeld gekeken naar de mogelijkheid om een deel van het terrein beschikbaar te stellen voor de asielopvang of de mogelijkheid om de kinderen het schooljaar af te laten maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Defensie heeft de asielopvang op het Walaardt Sacré Kamp meerdere malen verlengd. Daarbij is telkens gekeken naar de mogelijkheden die er zijn om tijdelijk te ondersteunen. Dit heeft niet geleid tot een oplossing waarbij de asielopvang langdurig op deze locatie kan worden verlengd, vanwege de opgave die Defensie zelf heeft op het gebied van gereedstellen.

Vraag 7

Hoe staat het met de uitbreiding van de werkzaamheden op het naastgelegen Camp New Amsterdam, waardoor het Walaardt Sacré Kamp nodig is voor legering, facilitaire en andere ondersteunende functies?

Antwoord 7

In de afgelopen jaren heeft Defensie het gebruik van CNA geïntensiveerd. Dit wordt in de komende periode voortgezet. Het naastgelegen WSK is benodigd voor legering, training en logistieke ondersteuning van de eenheden die op het CNA zijn gehuisvest. Verdere toekomstige uitbreidingen van CNA en ontwikkelingen ten aanzien van WSK, zijn tevens afhankelijk van de uitkomsten van het hiervoor genoemde ontwerpend onderzoek.

Vraag 8

Hoe beoordeelt u in het licht van de opvangcrisis het terugtrekken van deze Rijksgronden en daarmee van honderden plekken in een goed functionerende en in de omgeving ingebedde opvang?

Antwoord 8

Defensie heeft de kazerne nodig voor de eigen groeiende organisatie. In een tijd van toenemende dreiging is het van belang dat Defensie haar taken kan blijven uitvoeren en intensiveren. Daarbij zou deze locatie in eerste instantie al per 1 januari 2024 gesloten worden. Op 21 december jl. is door uw Kamer een motie aangenomen waarin u het kabinet verzoekt om te onderzoeken of er een mogelijkheid is om de locatie langer open te houden, of om het afbouwpad naar sluiting te verlengen.² Deze wens werd ook gedeeld door het COA en de gemeente Zeist. In het verlengde van deze motie zijn het COA en Justitie en Veiligheid met Defensie een geleidelijke afbouw richting juli 2024 overeengekomen. Later is dit verlengd tot medio augustus, waarna dit nogmaals is verlengd tot begin september. Inmiddels vinden op het WSK werkzaamheden plaats om de locatie weer door Defensie in gebruik te nemen.

Defensie streeft ernaar de ruimte die Defensie heeft zo optimaal mogelijk te benutten. Defensie kijkt samen met JenV naar mogelijkheden om, binnen die ruimte, tijdelijke opvanglocaties te realiseren.

² Kamerstukken II 2023/24 19 637, nr. 3189.